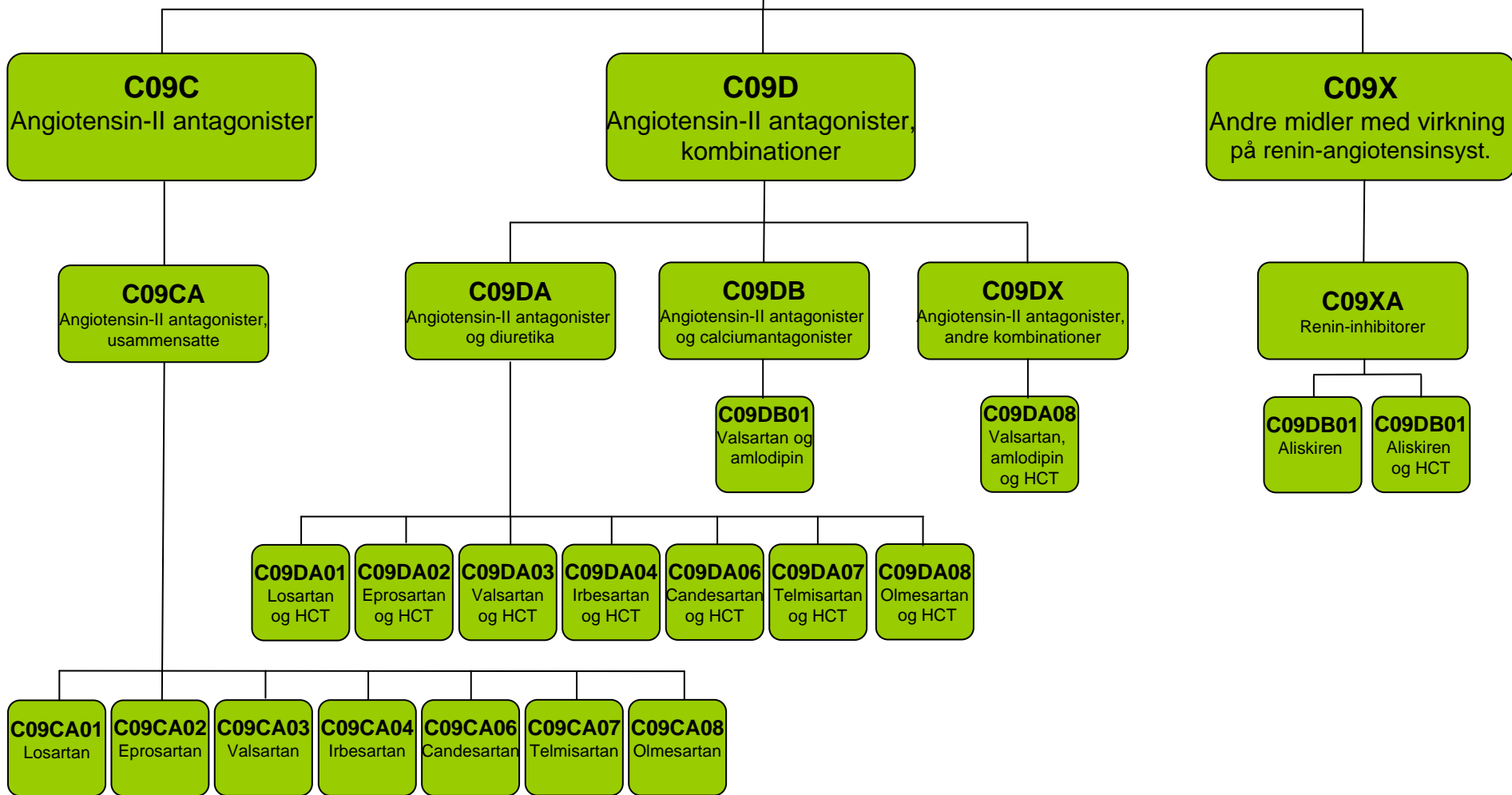

C09
Midler med virkning på
renin-angiotensin systemet

Lægemidler i ATC-gruppe C09C, C09D og C09X, angiotensin-II antagonister (inkl. kombinationer) og renin-hæmmere (inkl. kombinationer)

Læsevejledning til skemaer nedenfor

Lægemidler: Det eller de lægemidler, med indhold af indholdsstoffet eller indholdsstofferne, der er omfattet af denne ad hoc revurdering af tilskudsstatus for lægemidler i ATC-gruppe C09C, C09D og C09X.

Revurderingen omfatter alle styrker og pakningsstørrelser af det enkelte lægemiddel, som er eller har været markedsført per den 22. marts 2010.

Godkendt indikation: Den eller de angivne indikationer for det lægemiddelstof og lægemiddel-form/administrationsvej, som har været godkendt længst¹.

Udleveringsgruppe: Beskrivelse af betydningen af de forskellige udleveringsgrupper "A, B etc." fremgår af § 64 i bekendtgørelse om recepter nr. 155 af den 20. februar 2007².

Tilskudsstatus: Lægemidlets gældende tilskudsstatus.

Forbrug: Antallet af personer i behandling er fra Lægemiddelstyrelsens Lægemiddelstatistikregister, jf. www.medstat.dk, og omfatter primærsektoren.

Angiotensin-II antagonister – C09C

C09CA01	Losartan
Lægemidler	Ancozan, filmovertrukne tabletter Cozaar, filmovertrukne tabletter Cozaar, pulver og solvens til oral suspension Lorzaar, filmovertrukne tabletter Losaprex, filmovertrukne tabletter Losarstad, filmovertrukne tabletter Losartan "AGP", filmovertrukne tabletter Losartankalium "Actavis", filmovertrukne tabletter Losartankalium "Krka", filmovertrukne tabletter Losartankalium "Pfizer", filmovertrukne tabletter Losartankalium "TEVA", filmovertrukne tabletter Losatrix, filmovertrukne tabletter Lostankal, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	"Hypertension: Cozaar er indiceret til behandling af hypertension. Risikoreduktion af kardiovaskulær morbiditet og mortalitet hos hypertensive patienter med venstre ventrikel hypertrofi: Cozaar er indiceret til at reducere risikoen for kardiovaskulær morbiditet og mortalitet målt som den kombinerede incidens af kardiovaskulær død, slagtilfælde og myokardieinfarkt hos hypertensive patienter med venstre ventrikel hypertrofi (se pkt. 5.1 LIFE undersøgelsen,

¹ Lægemiddelstyrelsen. Produktresuméer for de enkelte lægemidler. <http://www.produktresume.dk>

² <http://lm.tarius.com/ShowBaseDoc.aspx?docId=bek20070155-full&q=recepter&activesolution=http%3a%2f%2fdatabases.tarius.com>

	<p>race). Fordelen ved behandling med Cozaar på det primære kombinerede effekt mål skyldes hovedsagelig risikoreduktionen for slagtilfælde.</p> <p>Nyrebeskyttelse hos type 2 diabetikere med proteinuri: Cozaar er indiceret til forsinkelse af progression af nyresygdom målt ved en reduktion i den kombinerede incidens af fordobling af serumkreatinin, kronisk nyresvigt (behov for dialyse eller nyretransplantation) eller død samt reduktion i proteinuri.</p> <p>Hjerteinsufficiens: Behandling af hjerteinsufficiens, når behandling med ACE-hæmmer ikke længere er velegnet. Det anbefales ikke at lade patienter med hjerteinsufficiens, som er stabile i behandling med ACE-hæmmer, skifte til Cozaar”</p>
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud til filmovertrukne tabletter Ikke tilskud til pulver og solvens til oral suspension
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 50.693 2008: 51.603 2009: 52.183

C09CA02	Eprosartan
Lægemidler	Teveten, filmovertrukne tabletter Tevetenz, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Eprosartan er indiceret til behandling af essentiel hypertension”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 3.489 2008: 3.577 2009: 3.179

C09CA03	Valsartan
Lægemidler	Diovan, filmovertrukne tabletter Diovane, filmovertrukne tabletter Tareg, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Hypertension: Behandling af arteriel hypertension (kun gældende for styrkerne 80 mg og 160 mg). Nyligt myokardieinfarkt: Behandling af klinisk stabile patienter med symptomatisk hjertesvigt eller asymptomatisk venstre ventrikulær systolisk dysfunktion efter nyligt (12 timer – 10 dage) myokardieinfarkt. Hjertesvigt: Behandling af symptomatisk hjertesvigt når ACE-hæmmere ikke kan anvendes, eller som tillægsbehandling til ACE-hæmmere når beta-blokkere ikke kan anvendes”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 12.782 2008: 13.490 2009: 12.393

C09CA04	Irbesartan
Lægemidler	Aprovel, filmovertrukne tabletter Aprovel, tabletter Karvea, tabletter
Godkendt indikation	"Behandling af essentiel hypertension. Behandling af nyresygdom hos patienter med hypertension og type 2 diabetes mellitus, som del i et antihypertensivt lægemiddelregime"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 15.440 2008: 15.522 2009: 14.929

C09CA06	Candesartan
Lægemidler	Amias, tabletter Atacand, tabletter Ratacand, tabletter
Godkendt indikation	"Essentiel hypertension. Behandling af patienter med hjerteinsufficiens og nedsat venstre ventrikel funktion (LVEF ≤ 40%) som tillægsbehandling til ACE-hæmmer eller når ACE-hæmmer ikke er tålt"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 42.135 2008: 47.494 2009: 49.321

C09CA07	Telmisartan
Lægemidler	Kinzalmono, tabletter Micardis, tabletter Pritor, tabletter
Godkendt indikation	"Behandling af essentiel hypertension"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 10.683 2008: 11.156 2009: 10.637

C09CA08	Olmesartan
Lægemidler	Benetor, filmovertrukne tabletter Olmotec, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 3.095 2008: 3.540 2009: 3.170

Angiotensin-II antagonister, kombinationer - C09D

C09DA01	Losartan + hydrochlortiazid
Lægemidler	Anartan Comp., filmovertrukne tabletter Ancozan Comp, filmovertrukne tabletter Cosaar Plus, filmovertrukne tabletter Cozaar Comp, filmovertrukne tabletter Cozaar Comp Forte, filmovertrukne tabletter Cozaar Comp., filmovertrukne tabletter Cozaar Comp. 100 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Cozaar Comp. Forte, filmovertrukne tabletter Cozaar Plus, filmovertrukne tabletter Fortzaar, filmovertrukne tabletter Forzaar, filmovertrukne tabletter Losarstad Comp, filmovertrukne tabletter Losartankalium/hydrochlorthiazid "Krka", filmovertrukne tabletter Losartankalium/Hydrochlorthiazid "Orifarm", filmovertrukne tabletter Losartankalium/hydrochlorthiazid "Teva", filmovertrukne tabletter Losatrix Comp, filmovertrukne tabletter Losazid, filmovertrukne tabletter Tanlozid, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Hypertension: Cozaar Comp. er indiceret til behandling af hypertension hos patienter, hvor kombinationsbehandling er passende. Risikoreduktion af kardiovaskulær morbiditet og mortalitet hos hypertensive patienter med venstre ventrikel hypertrofi: Cozaar Comp. er en kombination af losartan (Cozaar) og hydrochlorthiazid. Til patienter med hypertension og venstre ventrikel hypertrofi reducerer losartan ofte i kombination med hydrochlorthiazid risikoen for kardiovaskulær morbiditet og mortalitet målt som den kombinerede incidens af kardiovaskulær død, slagtilfælde og myokardieinfarkt hos hypertensive patienter med venstre ventrikel hypertrofi (se pkt. 5.1, "LIFE undersøgelsen, Race")”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 42.249 2008: 44.610

	2009: 45.014
--	--------------

C09DA02	Eprosartan + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Teveten Comp., filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Essentiel hypertension. Teveten Comp 600 mg /12,5 mg er beregnet til patienter, hvis blodtryk ikke kan kontrolleres tilstrækkeligt med eprosartan monoterapi”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 1.923 2008: 2.205 2009: 2.183

C09DA03	Valsartan + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Co-Diovan, filmovertrukne tabletter Co-Diovan 160 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Co-Diovan Forte 160 mg/25 mg, filmovertrukne tabletter Corixil, filmovertrukne tabletter Cotareg, filmovertrukne tabletter Cotareg 160 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Cotareg 80 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Co-Vals Forte, filmovertrukne tabletter Diovan Comp, filmovertrukne tabletter Diovan Comp 160 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Diovan Comp 160 mg/25 mg, filmovertrukne tabletter Diovan Comp 320 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Diovan Comp 320 mg/25 mg, filmovertrukne tabletter Diovan Comp 80 mg/12,5 mg, filmovertrukne tabletter Kalpress Plus Forte, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension. Den faste dosiskombination af Diovan Comp 160mg/12,5mg (160 mg valsartan/12,5 mg hydrochlorthiazid) er indiceret til behandling af patienter, hvis blodtryk ikke er tilstrækkeligt kontrolleret med valsartan monoterapi”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 16.717 2008: 17.436 2009: 16.714

C09DA04	Irbesartan + hydrochlorthiazid tabletter
Lægemidler	CoAprovel, filmovertrukne tabletter

	CoAprovel, tabletter Karvezide, tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension. Denne faste dosiskombination er indiceret til patienter, hvis blodtryk ikke kan reguleres adækvat med irbesartan eller hydrochlorthiazid alene”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 11.602 2008: 12.255 2009: 11.992

C09DA06	Candesartan + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Atacand Plus, tabletter Atacand Zid 16 mg/12,5 mg, tabletter Atacand Zid 32 mg/12,5 mg, tabletter Atacand Zid 32mg /25 mg, tabletter Atacand Zid 8 mg/12,5 mg, tabletter Hytacand, tabletter Ratacand Plus, tabletter Ratacand Zid, tabletter
Godkendt indikation	”Essentiel hypertension, hvor monoterapi med candesartancilexetil eller hydrochlorthiazid ikke er tilstrækkelig”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 17.319 2008: 19.162 2009: 19.253

C09DA07	Telmisartan + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Kinzalkomb, tabletter MicardisPlus, tabletter PritorPlus, tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension. I fastdosiskombinationen er MicardisPlus (40 mg telmisartan/12,5 mg hydrochlorthiazid) indiceret til patienter, hvis blodtryk ikke kan reguleres tilfredsstillende med telmisartan alene”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 7.406 2008: 8.722 2009: 9.073

--	--

C09DA08	Olmesartan + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Benetor Comp., filmovertrukne tabletter Olmotec Plus, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension. Den fast doserede kombination er indiceret til patienter, som ikke opnår tilstrækkelig blodtrykskontrol med olmesartanmedoxomil alene”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 1.551 2008: 2.064 2009: 1.992

C09DB01	Valsartan + amlodipin
Lægemidler	Exforge, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	”Behandling af essentiel hypertension. Exforge er indiceret til patienter, hvis blodtryk ikke er tilstrækkeligt kontrolleret med amlodipin eller valsartan monoterapi”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: 3.279 2008: 6.684 2009: 6.707

C09DX01	Valsartan + amlodipin + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Exforge HCT, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	Behandling af essentiel hypertension som substitutionsbehandling til voksne patienter, hvis blodtryk er tilstrækkeligt kontrolleret med kombinationen af amlodipin, valsartan og hydrochlorthiazid (HCT), som enten tre individuelle formuleringer eller som kombinationsbehandling med to stoffer og én individuel formulering.
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: - 2008: - 2009: -

Renin-hæmmere (inkl. kombinationer) – C09X

C09XA02	Aliskiren
Lægemidler	Rasilez, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	Behandling af essentiel hypertension
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: - 2008: 2.601 2009: 4.402

C09XA52	Aliskiren + hydrochlorthiazid
Lægemidler	Rasilez HCT, filmovertrukne tabletter
Godkendt indikation	Behandling af essentiel hypertension hos voksne. Rasilez HCT er indiceret til patienter, hvis blodtryk ikke er tilstrækkeligt behandlet med aliskiren eller hydrochlorthiazid anvendt alene. Rasilez HCT er indiceret som erstatningsterapi hos patienter, hvis blodtryk er tilstrækkeligt behandlet med aliskiren og hydrochlorthiazid, givet samtidigt, på samme dosisniveau som i kombinationen.
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt klausuleret tilskud
Forbrug	Antal personer i behandling: 2007: - 2008: - 2009: 253

Prisoversigt for lægemidler i ATC-gruppe C09C, C09D og C09X og relevante sammenlignelige lægemidler for prisperioderne med periodestart 8/3 2010 og 22/3 2010

Enkeltstoflægemidler

ATC	Lægemiddelstof/ gruppe	DDD (mg)	Anvendt dosis (mg) ¹	Lægemiddelform	Styrke(r) (mg)	Gns. laveste enhedspris(er) (kr.)	Behandlings- pris per døgn (kr.)
C09CA	Angiotensin-II antagonister, usammensatte						
C09CA01	Losartan	50	50 - 100 ⁴⁵	Filmovertrukne tab.	50 / 100	0,71 / 0,92	0,71 - 0,92
		50	50 - 100	Pulv + solv. t. oral. susp.	2,5 mg/ml	2,89 kr./ml	57,80 - 115,60
C09CA02	Eprosartan	600	600 ⁴⁵	Filmovertrukne tab.	600	6,40	6,40
C09CA03	Valsartan	80	80 - 160 ⁴⁵	Filmovertrukne tab.	80 / 160	7,85 / 10,23	7,85 - 10,23
C09CA04	Irbesartan	150	150 - 300 ⁴⁵	Tab./filmovertr. tab.	150 / 300	7,42 / 6,29	7,42 - 6,29
C09CA06	Candesartan	8	8 - 16 ⁴⁵	Tabletter	8 / 16	5,25 / 6,71	5,25 - 6,71
C09CA07	Telmisartan	40	40 - 80 ⁴⁵	Tabletter	40 / 80	7,36 / 8,55	7,36 - 8,55
C09CA08	Olmesartanmedoxomil	20	20 - 40 ⁴⁵	Filmovertrukne tab.	20 / 40	6,41 / 7,73	6,41 - 7,73
C09XA	Renin-inhibitorer						
C09XA02	Aliskiren	150	150 ³	Filmovertrukne tab.	150 / 300	11,32 / 11,53	11,32
C09AA	ACE-hæmmere, usammensatte						
C09AA01	Captopril	50	50 ²³⁷	Tabletter	25	0,39	0,78
C09AA02	Enalapril	10	20 - 40 ⁴⁵	Tabletter	20	0,39	0,39 - 0,78
C09AA03	Lisinopril	10	20 ⁴⁵	Tabletter	20	0,78	0,78
C09AA05	Ramipril	2,5	5 - 10 ⁴⁵	Tab./kaps./film. tab.	5 / 10	0,35 / 0,32	0,35 - 0,32
C09AA10	Trandolapril	2	4 ⁴⁵	Kapsler/hårde kaps.	2	1,10	2,20

Kombinationslægemidler

ATC	Lægemiddelstof/gruppe	Lægemiddelform	Styrke(r) (mg)	Gns. laveste enhedspris(er) (kr.)
C09DA	Angiotensin-II antagonister og diuretica			
C09DA01	Losartan og hydrochlorthiazid	Filmovertrukne tab.	50+12,5 / 100+12,5	0,59 / 1,68 og 12,40 ⁸
			100+25	0,90
C09DA02	Eprosartan og hydrochlorthiazid	Filmovertrukne tab.	600 + 12,5	6,61
C09DA03	Valsartan og hydrochlorthiazid	Filmovertrukne tab.	80+12,5 / 160+12,5	7,85 / 10,09
			160+25 / 320+12,5	9,04 / 16,50
			320+25	16,50
C09DA04	Irbesartan og hydrochlorthiazid	Tab./filmovertr. tab.	150+12,5 / 300+12,5	6,22 / 8,62
			300+25	12,43
C09DA06	Candesartan og hydrochlorthiazid	Tabletter	8+12,5 / 16+12,5	7,40 / 9,03
			32+12,5 32+25	16,73 / 16,73
C09DA07	Telmisartan og hydrochlorthiazid	Tabletter	40+12,5 80+12,5	7,66 / 7,88
			80+25	11,93
C09DA08	Olmesartan og hydrochlorthiazid	Filmovertrukne tab.	20+12,5 20+25	6,41 / 6,41
C09DB	Angiotensin-II antagonister og calciumantagonister			
C09DB01	Valsartan og amlodipin	Filmovertrukne tab.	80+5 / 160+10	8,06 / 10,30
			160 + 5	10,33 /
C08CA01	Amlodipin	Tabletter	5 / 10	0,32 / 0,32
C09DX	Angiotensin ii antagonister, andre kombinationer			
C09DX01	Valsartan, amlodipin og HCT	Filmovertrukne tab.	160+5+12,5 / 160+10+12,5	11,64 / 11,80
			160+5+25 / 160+10+25	11,64 / 11,80
			320+10+25	16,73
C08CA01	Amlodipin	Tabletter	5 / 10	0,32 / 0,32
C09XA	Renin-inhibitorer			
C09XA52	Aliskiren og hydrochlorthiazid	Filmovertrukne tab.	150+12,5 / 150+25	11,53 / 11,53
			300+12,5 / 300+25	11,53 / 11,53

C09BA	ACE-hæmmere og diuretica			
C09BA02	Enalapril og hydrochlorthiazid	Tabletter	20+12,5	0,42
C09BA03	Lisinopril og hydrochlorthiazid	Tabletter	10+12,5 / 20+12,5	0,62 / 0,95
C09BA05	Ramipril og hydrochlorthiazid	Tabletter	5+25	0,62

Noter/forklaringer:

1	Medmindre andet er angivet kan der doseres én gang dagligt
2	Fordelt på 2 doser dagligt
3	DDD-værdi (WHO)
4	Ækvieffektiv vedligeholdelsesdosis for behandling af hypertension fra Den Nationale Rekommandationsliste (IRF), 12. januar 2009
5	Rekommanderet i Den Nationale Rekommandationsliste (IRF), 12. januar 2009
6	Rekommanderet med forbehold eller i særlige tilfælde i Den Nationale Rekommandationsliste (IRF), 12. januar 2009
7	Ikke rekommanderet i Den Nationale Rekommandationsliste (IRF), 12. januar 2009
8	Ikke alle lægemidler i denne styrke er i samme substitutionsgruppe